

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/2793
BK:113

74Sayı: B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-61/1074/2275
Konu : Yazılı soru önergesi

23/02 / 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 23/01/2012 tarihli ve A.01.0.GNS.
0.10.00.00-43353 sayılı yazı,
b) 13/02/2012 tarihli ve 411/887 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Bitlis Milletvekili Hüsamettin Zenderlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/2793 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-61/2098/4343
Konu : Yazılı soru önergesi

23/07/2012

Sayın Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
Bitlis Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/2793 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında barındırılan ve hasta olduklarını bildiren tutuklu ve hükümlülerin muayenelerinin en kısa sürede kurum tabipliğince yapılması sağlanmaktadır. Kişinin rahatsızlığı, kurum revirinde tedavisi yapılabilecek bir hastalık ise sağlık biriminde görevli doktor tarafından tedavisine başlanmaktadır. Hastaneye sevkleri doktor tarafından uygun görülenler de, Devlet ya da üniversite hastanesine sevk edilerek, ilgili uzman tarafından muayene, tetkik ve tedavileri yapılmaktadır. Tıbben gerekli olan hâllerde de hasta olan tutuklu ve hükümlüler, tedavi ve takiplerinin yapılması için hastanelere yatırılmakta veya ileri sağlık merkezlerine sevkleri yapılmaktadır.

Tutuklu ve hükümlülerin sağlığıyla ilgili tüm iş ve işlemler, ilgili mevzuata uygun bir şekilde kayıt altına alınmakta ve takip edilmektedir. Ayrıca, acil tedavi gerektirecek düzeyde rahatsızlığı bulunan tüm tutuklu ve hükümlüler, vakit geçirilmeksizin hastaneye sevk edilmekte ya da 112 Acil Servis hizmetinden faydalandırılmaktadır.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutukluların sağlık sorunlarıyla ilgili gerekli tetkik ve tedaviler özenle yerine getirilmekte, infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaşın yararlanabildiği sağlık haklarından ve hizmetlerinden yararlandırılmaktadır.

II- Ceza infaz kurumlarında, 02/04/2012 tarihi itibarıyla, 469 hasta hükümlü ve tutuklu bulunmaktadır. Bunlardan; 143'ünün, Cumhurbaşkanı affı ve infazın ertelenmesi kapsamında adli tıp rapor işlemlerinin devam ettiği; 231'inin bulundukları mahallin sağlık kuruluşlarında tedavi ve rapor işlemlerinin sürdürüldüğü; 95'i hakkında Adli Tıp Kurumu tarafından, hastalıklarının af veya tehir kapsamında olmadığı ve infazın devamına karar verilmesi nedeniyle ceza infaz kurumlarında veya hastanelerin hükümlü koğuşunda tedavilerine ve infazlarına devam olunduğu anlaşılmıştır.

Hasta hükümlülerin ihtiyaçlarının sağlık ve bakım merkezi anlayışı ile karşılanması amacıyla, Metris Ceza İnfaz Kurumu kampüsünde, öz bakım becerilerini yerine getiremeyenler için 90 kişilik, akıl hastalığı dışında ruhsal hastalıkları bulunanlar için 48 kişilik olmak üzere, toplam 138 kişilik bir bölüm kurulmuştur.

Ceza infaz kurumlarında bulunan, ağır ve sürekli hastalığı nedeniyle bakıma muhtaç durumda olan hükümlülerden şartları uyan 59 kişinin nakil emri 06/03/2012 tarihinde çıkmış, 30/03/2012 tarihinde Metris 2 Nolu R ve T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakiller gerçekleştirilmeye başlanmıştır.

Bunun dışında ağır ve sürekli hastalığı nedeniyle bakıma muhtaç olan diğer tutuklu

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

ve hükümlülerin de talepte bulunmaları halinde tıbbî gereklilik ve mevzuat doğrultusunda gerekli değerlendirmeler yapılarak Metris 2 Nolu R ve T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakillerinin gerçekleştirilebileceği hususunda Cumhuriyet başsavcılıklarına gerekli talimatlar verilmiştir.

Ceza infaz kurumlarında bulunan ve cezası affedilebilecek derecede sürekli hastalık, sakatlık ve kocama halinde bulunanlar veya hastalığa maruz kalanlar ya da sürekli bir kişinin bakımı ile yaşantısını sürdürebilenler tespit edilerek sağlık kurulu raporu aldırılmakta; rapor doğrultusunda gerekli görülenlere ise, Adli Tıp Kurumundan rapor aldırılarak bu hükümlüler hakkında ceza tehirine veya affına yönelik işlemler titizlikle yerine getirilmektedir. Ayrıca, sürekli hastalık, sakatlık veya kocama hâli nedeniyle bir başkasının bakımına muhtaç olan hükümlü ve tutukluların ayrı bir bölümde yakınlarının refakatinde bakımlarının yapılmasına imkân verilmektedir. Yakını bulunmayan hükümlü ve tutukluların bakımlarının sağlanması için, gerekli olması halinde, hizmet satın alınmasına yönelik olarak Cumhuriyet başsavcılıklarına gerekli talimatlar verilmiştir.

Ayrıca, Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı tarafından ceza infaz kurumlarında bulunan ağır hasta hükümlülerle ilgili yürütülen çalışmaya katkı sağlamak amacıyla, söz konusu hükümlülerden cezasının hafifletilmesini veya kaldırılmasını gerektirecek derecede sürekli hastalık, sakatlık ve kocama halinde bulunanlar veya hastalığa maruz kalanlar ya da sürekli bir kişinin bakımıyla yaşantısını sürdürebileceklerle ilişkin veriler Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığına üç ayda bir bildirilmektedir.

III- 2002 ilâ 2006 yılları arasında, ceza infaz kurumlarında 522 kişinin hayatını kaybettiği, 2007 yılından bu yana ise hastalık nedeniyle, hastanede 673, ceza infaz kurumunda 191, ceza infaz kurumu dışında, duruşma esnasında kalp krizi geçirmek suretiyle 1 hükümlü ve tutuklunun hayatını kaybettiği, Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden anlaşılmıştır.

IV- Kapasiteye göre oluşan mevcut fazlalıkla ilgili sorunun beş yıllık kısa vadede çözümü amacıyla hazırlanan plânlama gereğince; 2012 yılında 9.400 kişilik, 2013 yılında 14.856 kişilik, 2014 yılında 26.180 kişilik, 2015 yılında 19.000 kişilik ve 2016 yılında 8.650 kişilik olmak üzere toplam 78.086 kişilik ek kapasite oluşturularak 203.223 kişilik kapasiteye ulaşılması, çağdaş infaz rejimine uygun olmayan ve toplam 13.388 kişilik kapasitesi bulunan küçük ilçe ceza infaz kurumlarının da bu süreçte kapatılarak net 189.835 kişilik kapasiteye ulaşılması plânlanmıştır.

V- A- Çağdaş ceza infaz uygulamalarına paralel olarak, koşullu salıverilmelerine bir yıl ve daha az süre kalan hükümlülerin, dış dünyaya uyumlarını sağlamak, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini ve güçlendirmelerini temin etmek amacıyla, bakiye cezalarının denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak infaz edilmesine imkân sağlayan, 6291 sayılı Kanunla 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanuna eklenen 105/A maddesi 11/04/2012 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, Kanunun aradığı şartları taşıyan hükümlülerin ceza infaz kurumlarından tahliyeleri temin edilmektedir.

5275 sayılı Kanuna eklenen 105/A maddesiyle, hükümlünün cezasının infazını, en fazla bir yıl olmak üzere, koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmına denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle tamamlayabilmesi hükme bağlanmış; hükümlünün kendi özelliklerine göre belirlenen iyileştirme çalışmaları ile topluma kademe kademe alışması sağlanırken, uygun denetim çalışmalarıyla, toplumun korunması için gerekli tedbirler de alınmıştır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Bu sayede hükümlülerin, yeniden suç işleme risklerinin azaltılması, sosyal hayata hazırlamasına imkân sağlanması, tahliye şartlarına uyumunun gerçekleştirilmesi, toplumsal kurallara uyma becerilerinin geliştirilmesiyle, toplumun hükümlüye olumsuz bakışının azaltılması amaçlanmıştır.

Ayrıca, hükümlülerin eğitim, iş, sosyal ve kültürel çalışmalar gibi ihtiyaç duydukları birçok sosyal kaynaklara yönlendirilmeleri, ilgili kurumlarla işbirliği yapılarak topluma kazandırılmaları hedeflenmektedir.

Bütün bunlara ilave olarak, 6291 sayılı Kanun değişikliği kapsamında, hassas gruplara ilişkin de özel düzenlemeler getirilmiştir. Buna göre, 0-6 yaş arasında çocuğu olan kadınların koşullu salıverilmelerine iki yıl veya daha az süre kalması; maruz kaldıkları ağır bir hastalık, sakatlık veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen hükümlülerin ise koşullu salıverilmelerine üç yıl veya daha az süre kalması durumunda, kalan cezaları için, denetimli serbestlik tedbiri uygulamasından yararlanmaları öngörülmüştür.

B- Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen denetimli serbestlik sisteminin geliştirilmesine, hükümlülerin toplum içinde daha etkin denetim ve takibinin sağlanmasına katkı sağlamak üzere, “elektronik izleme” sistemine ilişkin çalışmalar da devam etmektedir. Bu çerçevede, 6291 sayılı Kanunla, 5402 sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanununun 15. maddesinden sonra gelmek üzere eklenen “Elektronik cihazların kullanılması suretiyle takip” başlıklı 15/A maddesinde, “Şüpheli, sanık ve hükümlülerin toplum içinde izlenmesi, gözetimi ve denetimi elektronik cihazların kullanılması suretiyle de yerine getirilebilir.” hükmüne yer verilmiştir.

Elektronik kelepçe, bir yıl süreyle pilot uygulama şeklinde devam edecek olup, yapılan pilot uygulamayla, hükümlü davranışları kontrol edilecek ve ortaya çıkacak uygulama sonuçlarına göre elektronik izleme yoluyla denetim ve takibi yapılabilecek olan ceza, tedbir veya yükümlülüklerle ilişkin mevzuat değişikliğine ihtiyaç olup olmadığı değerlendirilecektir.

C- Öte yandan; 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun “Özel infaz usulleri” kenar başlıklı 110. maddesi kapsamında, kadın ve yaşlılarla ilgili olarak Kanunda öngörülen hükümlülüklerinin evde geçirilmesi sürelerinin uzatılmasına; hükümlü ağır hastalarla ilgili olarak, cezalarının infazının kolaylaştırılmasına yönelik çalışma yapılması da plânlanmaktadır.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan